

Előfizetés díj:

Egész évre 8 kor.
Félévre 4 kor.
Negyedévre 2 kor.

Egyes szám ára 10 fill.

Megjelenik minden vasárnap.

Telefon szám: 15.

NÉPJOG

POLITIKAI HETILAP.

A FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:

Kaposvár, Zárda-utca
17. szám,

hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény inté-
zendő.

A kiadóhivatal

munkáját **Hagelman
Károly** könyvkereskedő
vállalván magára, az előfizet-
ések, nyilvántartási és hirdetési
díjak és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások ide
intézendők.

Csalódások után.

„Aki könnyen hisz, könnyen csalatkozik,” mondja a közmondás. A magyar nemzet sok százados csalatkozása után, még mindig hisz és remél; pedig mindig és mindig csalódás várt reá!

A legközelebb lezajlott koronázási jubiláris ünnepek után, mindenki a legkinosabb érzelmekkel van tele.

Mi, akik annyit áldoztunk a Habsburgokért, gyűlölt mostoha gyermekek vagyunk! Áldozat, hűség nem számít, amíg osztrák császár lesz magyar király!

Még csak elismerést sem kaptunk soha, soha! Gyűlölet volt mindig, mindenkor a részünk! A történelem szomorú és intő példaként szolgál s nemzetem mégis ábrándokban ringatja magát s egy szebb és boldogabb jövőről álmodik.

Hiszen annak a boldog jövőnek el is kell következni, ha ez a nemzet élni akar. Pedig akar! És nem engedi magát ölve eltemetni senki kedvéért sem!

Ha a tatár és a török nem

tudott megsemmisíteni bennünket, a bécsi hatalom még kevésbé lesz képes arra! Elég erősnek érezzük magunkat arra, hogy ha kenyértörésre kerülne a dolog, hogy diadallal birkózzunk meg velük! Hiszen elpáholtuk mi az osztrák sógort 48-ban is; noha magunkra voltunk hagyva, — külső és belső ellenségünk pedig volt elég!

Jogainkat nem engedjük tovább nyírni! Vagy szabad lesz ez a nemzet s nem lesz továbbra is a világ csufja, az osztrák szolgája, vagy következzen bármi, de tovább nem tűrhünk! Az ürm pohara betelt!

Nem kell nekünk a kitüntetés, — az csak hiúság; nekünk szabadság, függetlenség kell!

A kitüntetések Bécsből mindig szívesen osztogatták, hogy ezzel az értéktelen sallanggal hódítsák meg a maguk részére, vagy némítsák el a nemzeti érzéssel bíró honfiakat.

Az elmúlt ünnepeknél hidegebb még nem volt sehhol a világon! Pedig a magyar könnyen hevül, könnyen lelkesül; de a mostani

körülmények, a mai politikai helyzet nem hatottak valami lelkesítőleg mireánk.

Osztogatta a császár a kitüntetések s a rablógyilkosoknak a kegyelmet, de a nemzet, ez az áldozatkész, ez a hűséges nemzet mit kapott?

Semmit! Mint mindenkoron!

Mitőlünk folytonosan áldozatot kívánnak és mi elég könnyelműen, gavallérosan, becsületesen, mindent megadunk, de onnan még ez a nehálátlanságnál egyebet nem kapott!

Pedig ma már a nagy kínai falat is áttörte a haladó kor villámütése s ha a Burg vastag, sötét falai között nem értik meg a mai kor szellemét, akkor ez a régi, átkos altató politika tovább nem uralkodhatik, mert a nemzet érzi az ő magasabb hivatását!

A nemzeti akaratnak kell érvényesülni! Elvégre az uralkodó van a nemzetért, s nem a nemzet az uralkodóért! A nemzet akaratának kell érvényesülni s amit a nemzet elhatározott, az uralkodónak azt kell és szabad végrehajtani és nem megfordítva!

T Á R G A.

A fekete hegyek között.

— Montenegrói emlékek. —

A magyar, ha tanulni, tapasztalni akar, meg kell látogatnia Baedeker-t és elmegy valahova nyugatra, ahol olyasmit lát és tapasztal ami eltérő viszonyaink közt épen nem, vagy csak félszegül alkalmazható. Gazdasági törekvéseinknek pedig ott piacot nem talál. Csak arra felé nem megyünk, ahova mi vihetnénk egy kis kulturát, vagy amerre gazdasági törekvéseink újat egyengethettek.

Igy maradnak keleti szomszédaink a teljes ismeretlenségben előttünk.

Nagy nemzeti királyaink alatt Buda volt a kelet Athénje, ma Budapest a kelet Parizsa, a nyngati romlottságnak durvabb székvarosa.

Igy történhetett, hogy mikor „kicsiny, de bátor s lelkes csapatunk” elhatározta, hogy kissé körülnéz a fekete hegyek országában, hát oly bucsuzásban részesültünk, mintha legsötétebb a Afrikába készültünk volna s a szemek alattomban biztattak, hogy illő volna végrendelet hátrahagyásával elhagyni az európai kultúra területét. Jellemző példája, hogy mennyire ismeretlen előttünk a szomszédos Montenegro, mely a berlini szerződés értelmében mint egy profekturátusunk alá van helyezve, mely a mi pénzünket használja, melynek partja a mi védelmünk és rendészeti közigazgatásunk alá van helyezve. Mert valójában úgy áll a dolog, hogy a montenegróinál — cernagorszk, ahogy

magukat nevezik — vendéglátóbb és vendégszeretőbb nép alig képzelhető. S aki tiszteli bennük a ház gazdát s demokratikus szokásait céltalan gögjével meg nem sérti, hanem barátságosan kezét fog azokkal a kerges tenyerű hatalmas, daliás emberekkel: az ugyan semmitől se féljen, elkalandozhat hegyek közt éjnek idején is, bantódása nem lesz, ellenkezőleg, mindenütt partfogásban és szíveslátásban lesz része.

Mi csak így ismerjük kalendáriumbeli közlemények, vagy újságcikkek után a montenegróiakat, mint harcias, vad, fékezhetetlen és vérengző hegyi lakókat. Hát kétségtelen, hogy van bennük ezen tulajdonságokból is. De kérdem én, hogy melyik nép nem harcias s mint ilyen nem nyers, amelyik szabadságszerető? Drága, ritka kincs, a szabadság. Folytonos préda-vágya a hatalomra törekvőknek. Csak úgy őrizhető meg, ha ébren s erővel őröknek felette. Állandó harc képességben kell lenni védelmére s a harci erények mindig a lélek szilaj tulajdonságait fejlesztik ki. Ez megvan a cernakorszkoknál is. Vendégszerető barát, de veszedelmes ellenfél. Vitéz a halálmegvetésig, gyors a meglepetésig, ravasz a kiismerhetlenségig.

Biztos szemével rossz öreg fegyvere is vesztőhözvé válik, mikor a sziklahasadékból egyenkint veszi csőhegyre ellenét. Vagy tán még veszedelmebb, mikor a párdúc módjára ront, emelt handzsárjával meglepett ellenére.

Harcias hajlamaikat jellemzi, hogy a handzsár, vagy legalább is valami szép mivű nagyobb kés és a pisztolyok nemzeti viseletükhöz tartoznak. De hát a mi nemzeti

viseletükhöz nem tartozik-e a kard, fókos — és nem nevetünk-e a németek háborzongató meséin, melyet a betyárvilág romantikájáról rajzolnak. Ugyanez áll a montenegróiakra is.

A fegyver azért is kell nekik, mert minden ember katona. Azért a katonai kiadások valami sokba nem kerülnek, mert mindössze egy zászlóaljnyi legénységet hínak be kiképzésre, s újabb állították fel csak egy második zászlóalj kereteit. A gyalogsággal aztán az összes fegyvernemek ki vannak merítve. Huszárságot a hegyek közt nem használhatnának; ágyujuk pedig nincs, hát minek kellene tűzéréség. Ruhára nem kell, mert mindenki nemzeti öltönyében teljesít szolgálatot, a fegyverszükséget pedig fedezik a muszka cárnak esetről-esetre ismétlődő nagylelkű ajándékai.

Igy megél valahogy a fejedelem is, az ország is. Itt is a fejedelem jól kiveszi a maga porcióját a közjövedelmekből. Egy millió és 200 000 forint az évi háztartás összege, amiből a fejedelem háztartására 137 000 frt esik. És ez nem is elég oly nagyralátó fejedelmnek, ki szűknek találja országa határait s cselet és erélyt nem kimél, hogy nagyralátó terveit előbbre vigye. Szerencsére adott az Isten neki kormányzati tehetség mellé kereskedelmi szellemet is. I. Miklós (Nikita) nemcsak első államférfia országának, de első ügynöke is. Ahol valami üzlet kínálkozik, arra ráteszi kezét. Nyíltan vagy titokban, „strohmann” utján, de biztosan. Részbe van a doány monopóliumban, neki van a legtöbb olajfája, ő a legnagyobb kecske-kereskedő.

S amily monopóliumot gyakorol köz-

A ujjáébredés korszaka virradt reánk! A nemzeti kormány, mely a hatalom polcán ül és irányítja az ország gyepöljét, mindent elkövet arra, hogy végre megértse egymást a nemzet és király.

Az ő kedvéért kikapcsolták a katonai kérdéseket egyidőre, az átmeneti kormányzás idejére; de jogainkat fel nem adták és nem is adják fel soha! Erős uralkodója csak erős nemzetnek lehet s amely nemzetfüggetlen és szabad, annak uralkodója a legboldogabb!

Bár ez a nemzet sokat csalódott, el fog jönni, el kell jönni annak az időnek és pedig mielőbb, amidőn a dicső és hatalmas magyar nemzet napja újra régi fényében tündököl!

Adja isten, hogy ez a nap mihamarabb virradjon reánk!

Noszlopy Tivadar.

Krónika a hétről.

A horvátok rakoncátlanságának eredménye már megvan; Pejacsevich Tivadar gróf horvát bán lemondott. Lemondását a király elfogadta s helyébe Rakodczay Sándort, a horvát hétszemélyes tábla elnökét nevezte ki bának.

Ez a fordulat váratlan meglepetést hozott a horvátoknak; mert nem remélték Pejacsevichnek, az udvar kedvelt emberének elejtését. S míg a horvátok sajnálkoznak az ő bukásán, addig mi teljes megnyugvással vesszük a reánk nézve örömdetes esemény hírét.

Pejacsevich Tivadar gróf a Tisza István kreatúrája volt; az ő bukásával a mult gyászos idők utolsó gyűlöletes alakja tűnt le a közélet szereplésének színteréről.

gazdasági téren, olyant, sőt még annál kizárólagosabbat élvez az államügyek intézésében. Az országnak van ugyan alkotmánya, de a gyakorlatban a fejedelemlen kétségtelesen kiváló egyénisége felszi madában minden hatalmat. A patriarchalis jellegű kormányforma eredete 1852-ig megy vissza s lényeges változtatását a török uralom alól való szabadulás után 1879-ben nyerte. A törvényhozó hatalmat az államtanács gyakorolná, mely 8 tagból áll, kik közül 4-et a fejedelem nevez ki, 4-et pedig a fegyverbíró férfi lakosság választ. 1902-ben ezt a szervezetet is úgy átalakította a fejedelem, hogy most egészen tőle jött függésbe, s az államtanácsosok épp úgy, mint a miniszterek, csak a fejedelmi akarat végrehajtására s a felelősség átvételére valók. S a nép mellett boldog és elégedett, a bűnök ritkák, na, vagyoni egyenlőtlenségek — minden bűn szülő okai — nincsenek. Csoda-e, hogy ily körülmények közt a nép rajongó szeretettel csüng fejedelmén?

Igyekszik mindenben példáját követni. A kis hegyi falvak lakói szívesen foglalkoznak kapitányuk, a knyecz vezetés alatt az ország dolgaival. S vele együtt szövik ábrándjaikat a nagyobb Montenegróról.

És követik a fejedelmet az üzleti vállalkozás útján is. Persze, valami nagy vállalkozásra nem szabad gondolni. Az olajfa és kecsketenyésztés a főfoglalkozásuk. A dohányt, mint monopoliumot kézbe vette egy olasz szindikátus. De szerény produktumaikkal is nekivágnak messze földre, hogy azt értékesíthessék. A kecskét, birkát Gracovázig felhajtják s ott hajózzák be nagyobb

Az új bánról nem szólhatunk; reméljük azonban, hogy elődjét nem követi azon az uton, mely Magyar és Horvátország között nem a békességet kereste, hanem az egyenlenséget szította, Bécsnek öröme s a mi szomorúságunkra.

Ideje volna már, ha kölcsönös egyetértéssel, saját függetlenségünkért szállnánk szembe azokkal, akik minket folytonosan egymás ellen uszítottak, hogy önmagunkat gyengítve, nyakunkra ülhessenek!

*

A horvát okvetlenkedés a magyar képviselőházban csak nem akar véget érni s komolyan foglalkoznak azzal a kérdéssel: nem kellene-e az országgyűlést elnapolni. A vasutas javaslatnak a fizetésrendezésre vonatkozó részét ugyan sikerült elfogadtatni, de a pragmatikai rész továbbra is a horvát szóáradat önkényének marad kiszolgáltatva.

Ezen egyelőre még az se segít, hogy Pejacsevichet felmentették báni állásától s helyébe a magyarbarátnak ismert dr. Rakodczay Sándort nevezték ki.

*

A kvóta-bizottság a régi kvóta-kules megtartása mellett szóbeli tárgyalásra hívta fel az osztrák kvóta-bizottságot.

Pályaválasztás.

Ilyentájt, az iskolaesztendő befejezésekor felette aktuális kérdés, hogy a szülő minő pályára is adja gyermekét, mert hogy nem csekély gondot és fejtörést okoz a szülőnek gyermekének sorsa, az kétségtelen.

A szülő fard, dolgozik, megvonja magától még a legszükségesebbeket is, csak hogy gyermekének tisztességes nevelést adjon, hogy az iskoláztatás nagy költségeit előteremtse.

A gyerek nem igen tudja, hogy mit jelentenek a szülői emésztő, súlyos gondok, melyek azért nehezülnek a vállakra, mert minden gondolat, érzés abban összpontosul,

bára Olaszország felé, melylyel kereskedelmi összeköttetések az uralkodó családok rokonsága folytán egyre szaporodnak. Az olaszok aldozatoktól sem riadnak vissza ezen összeköttetések ápolására, hogy balkáni aspirációknak szövetségest szerezzenek. Az olasz hajóársaságok újabb és újabb vonalakat létesítenek, melyek csak állami szubvencióval képesek magukat fentartani. Bari és Priston közt Marconi állomást létesítettek a nyár elején, melyet rendkívül meglehangu táviratváltással nyitottak meg. Hogy az olaszok itt nem valami természeti kincseket keresnek, az kézen fekvő Montenegró tulnyomólag karszt, kopár hegyek szeszélyesen össze-vissza dobált tömkelege, a szakadékok mélyén talál olykor-olykor kis termő földet s csakis déli, a szkutarii tóra néző lapályos része mondható termékenynek. Azért a gazdaság fogalmát is meglehetősen kevéshez kötik. Egy olajfa jövedelmez 5 frtot; tőkében kifejezett értéke 100 frt. (a montenegróiak még forintban számolnak.) Akinek 100 olajfa, tehát 10000 forintnyi vagyona van, az már gazdag ember. Lehet is az. Mert mindenki gazdag, ki igényeit ki tudja elégíteni; s aki ezt nem tudja, még ha Dariusz kincsét bírja is, szegény. Így bi ony nagyon gazdag ország a kis Montenegró. Mert lakosainak többsége nem táplál több igényt, mint amennyit ki tud elégíteni. Koldusok nincsenek s munkát talál mindenki. És ez a két körülmény a kriteriuma a társadalmi elégedettségnek.

Nem csoda, ha ilyen körülmények közt a montenegrói szenvedélyesen ragaszkodik hegy-völgyes hazájához. Vadregényes szép

vajjon a felszédülő gyermek megfelelően jdan a belé helyezett reményeknek, a rafordított keserves fillérek nem fognak-e kárba veszni. A szülő megteszi a magáét, nehogy szemrehányásban legyen része idővel gyermeke részéről, hogy szép karriert tehetett volna, de a szülő nem hagyta tovább tanulni, vagy nem arra a pályára nevelte, melyhez hajlama, kedve lett volna.

Mindenkép nehéz feladat hárul ilyenkor a szülőre, mert sok esetben valóban nincsenek tisztában a gyermekekkel. Azonban ha nyilvánvaló, hogy a gyermeknek ehhez vagy ahhoz a pályához van hajlama, vagy kedve, habozás nélkül arra a pályára kell adni; ha nem úgy sikerül, miként kellett volna, a szülő nem érheti semmiféle vád; megtette a kötelességét, a többi a gyermek dolga.

Egy régi hiba van sajnos nálunk a mi nem is hiba annyira, mint betegség. Az urhatnamság. A legtöbb szülő urnak szeretné nevelni a fiát. Úr legyen mindenképpen, tehetség és tudás nélkül is; hajlam és kedv híján is. Ezért van annyira elhalmozva az ügyvédi, orvosi, mérnöki és tanári pálya. Rengeteg a diplomás ember és egyik elveszi a másik elől a kenyeret. Csak úgy hemzsegek a munkanélküli diplomás emberek. Így nem kell azon csodálkozni, ha egy kifizetési, de biztos lást jelentő állásra pályázatot hirdetnek, a pályázók között számos kész ügyvédet, orvost, tanárt katonatisztet találunk.

Szomorú az ilyen állapot, de nálunk még fennáll és beláthatlan időig tennálani fog, míg a szülők szeme fel nem nyílik és le nem tesznek avult, ősi felfogásukról, mely szerint gyermekükből mindig diplomás embert akarnak nevelni. Mar pedig csupa diplomás emberekből egy ország nem állhat, egyéb foglalkozási ágazatokra van szükség, vagyis helyesen megosztva az egyes foglalkozási ágak, jut is, marad is mindenkire.

A szülőknek már egyszer meg kell azt érteniök, hogy a kereskedelem és ipar sem szolgai foglalkozás, nem lealacsonyító. A külföldön dúsgazdag arisztokraták, hercegek, grófok kereskedők, iparosok és éppen azon nemzet lehet nagy és hatalmas, melynek kereskedői képzettek, melynek iparosai tanultak.

hely. Feltornyosult hullámoknak kövé vált tengere. Nincs a hegyek elhelyezkedésében semmi rendszer. Hosszú völgyek, meneteles emelkedések nincsenek. A tenger felől, Cattaronal átmenet nélkül emelkedik a Lovesen, az ország legmagasabb hegye, melynek oldalában, hol a dalmat-montenegrói határ elhúzdik, paratlan klatas nyílik a Rocche di Cattaro sötétkék tengernyelvre, melyek mint kék szalagok húzódnak időnként a rettenetes mélységben, a köröskörül szakkozó kopasz sziklatömegekre, melyeknek a lenyugvó nap hunyó tüze az opál fényt kölcsönzi s messze be az ország szívébe, hol a legtágasabb, fensikszerű földjében fekszik az ország fővárosa, Cetinje. Messze földön parját kell annak a klatasnak keresnie. Aki Cattaróig levetődik, ne mulassza el felkeresni. Az osztrák utasok pompás elsőrangú utat bástyáztak a hegyoldalába, mely Cattaró régi regényes fellegrára mellett elkan arodva, megszámlálhatatlan fordulatokban vakmerően cikkeznek föl a felhők magas ágába Kocsival is kényelmesen meg lehet tenni, hisz úgy építették az utat, hogy azon agyukat is fel lehessen vontatni.

Amilyen élelmes nép ez a hegylakó fajta, rögtön felismerte azokat az előnyöket, melyeket neki a turisták látogatása hoz. Határozott, céltudatos törekvéseket lát az ember a turisztikai forgalom emelése tárgyában. A cetinjei Grand Hotel ha nem is vetekedhetik a svájciakkal, európai igényeknek megfelelőleg is elfogadhatót nyújt. Ez a hotel Cetinjenek és egész Montenegrónak egyik büszkesége. Vannak ott szebb épületek is. A magyar-osztrák és az orosz követség.

A gyermekeket taníttassuk, de adjuk őket ipari és kereskedelmi pályákra, mert e pályák feletle hálásak és még talán jövedelmezőbbek is a diplomás pályáknál.

Ha tanult, képzett fiatal emberek kerülnek az iparos pályára, akkor módjukban lesz a külföldiekkel versenyezni és ha ezt elérik, akkor boldogulásuk útját is tetemesen előmozdítják, ami aztán a nemzet jóvoltára is vezet.

Tanuljunk meg, hogy művelt, nagy nemzetek nem lehetnek el képzett, tanult kereskedők és iparosok nélkül, a kiknek vezető szerepük van egy nemzet anyagi felvirágzásában, míg pl. ügyvédek nem képezik alapját egy nemzet nagyságának.

Kiváló kereskedőkre és iparosokra van szükségünk, hogy nagygyá emeljük forgalmunkat, sokat készíthessünk idehaza, hogy még exportunk is legyen. Ily módon várhatjuk sorsunk és helyzetünk jobbra fordulását, nem hangoznak örökös panasz és elégtelenség, megszűnnék a nagy szomorúság.

Vannak — nagyon kevesen — képzett iparosaink, de — fájdalom — javarészüik korán abbahagyta az iskoláit, kevés szak tudással bírnak és így nem csoda hogy nem képes felvenni a versenyt a külföldivel és nem talál idehaza támogatásra.

Tanuljon az ifjú és lépjen az iparos pályára, jobb dolga lesz, mintha szaporítja a diplomás proletarok számát.

H I R E K.

Értesítés. A »Kaposvári Iparos Ifjuság Önképző Egylete«-nek 1907 évi június hó 12-én tartott választmányi ülésének határozatából kifolyólag van szerencsénk értesíteni az egylet t. tagjait, hogy a »Kaposvári Iparoskör« által 1907. évi július hó 7-én rendezendő pécsi tanulmányi kiránduláson részt venni kíván, úgy ebbeli szándékát R o s t a István, egyesületi háznagynál e hó 30-ig annál is inkább bejelenteni szíves legyen, mert csak az ezen napig jelentkező tagok részesülnek azon kedvezményben, hogy

az utazási költségeiket az egyesület viseli. Megegyeztetik, hogy ezen kedvezményben csak azon tag urak részesülnek, kik tagsági kötelezettségeinek megfeleltek. Kaposvár, 1907. június 17. Dr. B a k o n y i Lajos, elnök. K i s s Ede alelnök.

— **Halálozás.** Barácy Lajos kaposvári pénzügyigazgatósági számvizsgáló meghalt. Elhunytáról a tisztikar adott ki gyászjelentést. Temetése f hó 27-én volt.

— **Felülfizetések.** A kaposvári iparos ifjuság önképző egyletének 1907 június hó 16-án tartott nyári mulatságán a következők fizettek felül: Dr. Bakonyi Lajos 10 kor, Babochay Kálmán, Bien Dávid 5-5 kor, Kuhl József 3 kor, Hagelman Károly 2 kor. 80 fill., ifj. Badányi Antal 2 kor. 20 fill., Szilágyi Samu 1 kor. 80 fill., Farkas László 1 kor, Papp Mihály, Keresztes József, Jukk Béla, Sprenger Lajos, Mang János, Unterberger Ignác, dr. Bertalan Zsigmond, Farkas Géza, Domian Lajos 80-80 fill., Miholina Marton, Ila Györgyné, Jaros Ferenc, Lőcsér Mihály 60-60 fill., Bencs Béla. Reiner József, Visinszky András 40-40 fillér. Összesen 41 kor. 60 fillér. Fogadják a szíves felülfizetők ez uton is a rendezőség halás köszönetét.

— **Vasuti építkezés.** Az államvasutak igazgatósága értesítette N e m e t h István polgármestert, hogy Kaposvárot új vasuti műhelyeket fog emeltetni. Az építkezés nagy aranyu lesz, mert a kereskedelmi kormány e célra 4 millió korona befektetést engedélyezett.

— **Országos zarándoklat a szentföldre.** Pater Kaiser Nandor ferencendi házfőnök lelkivezetése és a szentföldi ferencendi atyák közreműködése mellett, országos zarándoklat indul a Szentföldre, Lorettó, Róma, Napoly, Alexandria, Jaffa, Jerusalemba, Haifa, Nazareth, Velence értesítéssel. Utazás időtartama 37 nap, arak: III oszt. 350 kor. II oszt. 700 kor. I oszt. 900 kor. Részletes programokkal szívesen szolgál P. Kaiser Nandor ferencendi házfőnök, Budapest, II., Margit körút 23 szám.

— **Meghívó** A »Tulipánkert Szövetség«-nek a »Magyar védő Egylet« itteni fiókjával leendő egyesülés, illetve megalakulás

es a tisztikar megválasztása céljából folyó évi június hó 30. d. u. 5 órakor a városház nagytermében a l a k ó k ö z g y ű l é s lesz, a melyre t. Cim mint a magyar védő egylet tagja, alulírott megbízottak által tisztelettel meghívatik. Kaposvár, 1907. június 23. H o r v á t h Árpád a magyar védő egylet megbízottja. R u s a Ernőné a Tulipán szövetség megbízottja.

— **Az igazságügyi palota.** Ugy volt tervezve, hogy az új törvénykezési palotát július hó 15-én adják át rendeltetésének. A sok huzavonát szenvedett építkezés azonban megint szünetel, mert ember tervez, sztrájk végző. most a festőmunkások léptek sztrájkba és így a júliusi megnyitástól aligha lesz valami.

— **Huszárok Kaposváron.** Július 3-án huszárok jönnek városunkba. A nagyatádi méntelep parancsnokságától jött a városhoz az értesítés, hogy 37 ember, 43 lóval érkezik, miért is a város gondoskodjék elszállásolásukról.

— **Iskola ügy.** A helybeli zsidó-hitközség értesítővel számol be a mult tanévről. Az izralita elemi iskolának ez értesítő szerint a mult tanévben 223 növendéke volt. A jövő tanévi beiratások szeptember 1-3 napjáig lesznek.

— **A Balatoni Szövetség július 7-én** vasárnap d. u. 4 órakor Fonyódon, a »Sirály« termében igazgató választmányi ülést tart. Targysorozat: 1. Elnöki bejelentések. 2. Új tagok fölvétele. — 3. Tagok elhunytá. 4. Ministeri leiratok. 5. Népipari vásárcsarnok. 6. Balatoni körút. 7. Szépitő egyesületek szervezése. 8. Telkek és nyaralók nyilvántartása. 9. A Déli Vasut átírata. 10. Kedvezések ügye. 11. Közgyűlés előkészítése. 12. Indítványok.

— **Ujabb Polónyi-ügy.** Polónyi Géza volt igazságügyminiszter apró ügyei, melyek rendszerint temérdek nyomdafesték elpocsékolására adnak alkalmat, ismét egygyel szaporodtak. Ezuttal, a tanuk sorompóba állítása mellett, azzal a csekélységgel vádolja őt régi ellenese, Lengyel Zoltán, hogy hamis tanu szerzésével foglalkozott. A legujabb ügy még a külföldön is emészt nyomdafestéket, mert az egész európai sajtó foglal-

De az idegen. A fejedelmi lak, de az a királyé. A Grand Hotel a nép munkaságának eredménye. A nemzeti önérzet és becsvágy szimboluma. Oyan helyet foglal el szívünkben mint nálunk a nemzeti muzeum vagy a nemzeti színház: a kezdetleges nemzeti erőfeszítések első eredménye. Egy vendéglő nivóját talán legjobban jellemzi a menu, amit nyújt. Este érkezünk Cettinjébe s terített asztal várt. Várt pedig hibatlan franciásnyelven nyomtatott, aranyszegélyű menu-karvyakkal, melyek a következő diner t helyezték kilátásba: Consomme à la Royal; Truite bouillie, sauce hollandaise; Petits bouches; Gigot de veau soté, salade; Gateau d'amandes; Dessert, Café Erre csakugyan el lehet mondani, hogy a minden Demosthenesnél szebben beszél a tett. Az ember nem is gondolná ezek után, hogy Cettinjében csak egy igénytelen falut talál. Nehány épület kivételével az összes házak földszintesek: egyszerűen, de csinnal vannak építve, cseréppel fedve.

Rendkívül kedvező benyomást gyakorol az idegenre, hogy utcai mind egyenesek, rendkívül szélesek, s már most gondoskodtak megfelelő szamu tagas térről. A vendéglővel szemben őrszem jarkál ismétlő fegyverrel

vállan, ez jelzi, hogy a konak közelében vagyunk. Egyszerű emeletes épület, nálunk minden valamire való vidéki udvarház különb S itt, ebben fogadják a külföldi hatalmaságok képviselőit. Itt tartja Nikita fejedelem audienciáit, nyaratszaka, ha szép az idő, kiül egy fotelba (talán az egyetlenbe, mely országában van) a kertbe s csibukozva fogadja eléje jaruló alattvalóit. Nem kell semmféle bejelentés, udvari klikkek intrikáin való keresztül hatolás, bemehet mindenki hozzá s a fejedelem hamarosan eligazítja mindenkinek ügyes-hajos dolgait.

A »palota« környékén, de az egész városban is páratlan tisztaság uralkodik, az utcakon sincs semmi szennynek nyoma.

De ez nem Montenegrónak tükörképe. Ez Montenegró jövő fejlődésének képe. A nép szeretetreméltó tulajdonságait megtaláljuk máshol is, de a csin. tisztaság, rend és a fejlődő kultura csirait csak a fejedelem közelségében leljük, ki mindebben uttörő és vezére népének.

Aki a Baedeker egyoldalú befolyását megrontott lélekkel indul útjára s igényeit mással, mint örökösen öreg kövek és fakó vasznak hajszolásával kielégíteni nem tudja — az ne jöjjön ide. Mert bizony azt itt nem

talál. De akit érdekel a természet mesterkéletlen szépsége, akit érdekel egy a természeti egyszerűség állapotában létező szabadságszerető, vendéglátó népesség élete, eszmevilága, törekvéseit, sokoldalú kézügyességének csinos produktumai s mindaz, ami ezzel jár: egyszerű és becsüles erkölcsök, az menjen el Montenegróba, nem fogja megbánni elhatározását és fáradságát s az ne álljon meg Cettinjénél, de járja meg hegyeiket, az égig meredő Lovcent, Komot, Darnutort, Rumiát, mássza meg a páratlan fekvésű Szutormán hágót, barangolja be az országot nyugatról Bukovicétől Ulparaig, Prislautól Podgoricáig, járja be a vitorlás naszáddal a regényes fekvésű Lessandroi vár környékét, Vranina kolostorát, figyelje meg a plocai halászok mesteriségét, evezzen át a vizililomok rétfjén Ricka felé s szívja magába a hegyek tiszta levegőjével népe tiszta szabadságszeretetét, tanulmányozza szükségleteiket, figyelje igényeiket s ekkor utazása hasznosabb, tanulságosabb és gyümölcsözőbb lesz, mint holmi nyugati kulturkirohanásé, mert ott tanulhatunk legtöbbet, a hol taníthatunk.

Nelly.

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas asványviz erre a legbiztosabb óvószér.

Minden külföldit fölülmúl hazánk természetes szénsavasvizek kiralya:

égést rögtön megszünteti, páratlan étvágygerjesztő, használata valódi áldás gyomor-

bajosoknak.

Kedvelt borviz!

a mohai **ÁGNES** -Forrás.

Olcsoőbb a szódaviznél!

Mindenütt kapható!

Főraktár: Honig & Veinberger uraknál Kaposvár.

Millenniumi nagy éremmel kitüntetve. Kitünő asztali, bor- és gyógyviz. a gyomor-

valódi áldás gyomor-

kozik vele, mely szívesen ismerteti a hazai viszonyokat, de csak, ha ilyen világitásban mutatkoznak.

— **A közig. bizottság ülése.** Somogyvármegye közigazgatási bizottsága július hó 10-én fogja tartani havi rendes ülését.

— **Országos vásárok.** Somogyvármegye területén legközelebb a következő helyeken tartatnak országos vásárok: július hó 2-án Sárdon, 3-án Gálosfán és 8-án Felsősegeden.

— **Vásáráthelyezés.** A kereskedelmügyi m. kir. miniszter Tab község kérelmére megengedte, hogy ott a folyó évi június hó 4-ére esett, de elmaradt országos vásár helyett, folyó évi július hó 2-án pótvásár tartását.

— **A Somogy megyei Hitelszövetkezetek Szövetsége.** mint az 1898. évi XXIII. t.-c. alapján alakult Országos Központi Hitelszövetkezet kaposvári képviselőisége ögróf Pallavicini Ede szövetségi elnök elnöklésével folyó hó 27-én népes rendes közgyűlést tartott, melyen Somogyvármegye 115 szövetkezte majdnem teljes számban képviselve volt. Gyűlés után déli egy órakor az elnök ebédet adott a Korona szálloda nagytermében, hova a gyűlésen megjelentek mindnyájan kaptak meghívót.

— **Porban uszó utcák.** A vízvezetési mű elkészülte előtt általános volt a panasz az utcák öntözésének hiányossága miatt. A vízvezeték létesítésének hívei mindenkor elsőrangú érveléssel használták a létesítés sürgőssége mellett. Ugy, hogy azt hitte az ember, hogy Kaposvár utcái egyszerre pormentesek lesznek, amint a vízvezeték bővítése és kezelésének könnyűsége a gyakori locsolást lehetővé teszi. De a ki ezt hitte, nagyon csalatkozott. Mert dacára annak, hogy a vízmű javában szolgál, víz is van elegendő, ember is van hozzá drágán, de kellő számban, — a vízvezeték előtti korszak mégis paradicsomi állapot volt a maihoz képest, mert akkor legalább, ha nem is valami bőségesen, de naponként öntöztek kétszer, mi által elviselhetővé tették az utca porát. De most? — most napokig nem öntöznek, a víz csapok berozsdásodnak, az utcák porban usznak, ablakot nyitni még a késő esti órákban sem lehet. Pedig, ha jól tudjuk, még utca tisztántartási felügyelő is van. Nagyon rosszul ügyel fel!

— **A betegsegélyző törvény.** Az új betegsegélyző törvény tárgyalása alkalmából több oly értelmű felszólamlás történt, a képviselőházban, hogy a betegsegélyző pénztárak beteg tagjai hátrányára túlságosan takarékoskodnak és gyakran silány orvosi segédeszközöket engedélyeznek. E körülmény nem került a „Pollitzer ambulatórium” figyelmét mely orvosi rendelőintézet (Budapest, IV., Károly körút 10.) a felszólamlások hatása alatt rögtön tudomására hozta, hogy nála készült sérvkötők, haskötők s egyéb kötélekek, valamint orthopédiai műszerek minden igazolt betegsegélyző pénztári tagnak oly árban állanak rendelkezésére, hogy azt csekély keresetéből s minden megerőltetése nélkül is fedezheti. Érdeklődőknek az intézet orvosa a sérvbajról szóló tanulmányát díjtalanul s portómentesen megküldi.

— **Nincs többé uborka-saison.** Ezt jól tudja minden művelt újságolvasó és méltán világtól elmaradt embernek itéli azt, aki a nyári hónapokra beszünteti az előfizetést, mert nyáron nem történik

semmi. Sőt! A Pesti Hirlapnál pedig, mely télen-nyáron a legbővebb, legtartalmasabb és épen azért a legkedveltebb lap, már csak azért is üdvös a nyárra is előfizetni, mert csak az állandó előfizetők kapják meg teljesen ingyen a lap karácsonyi ajándékát, a Pesti Hirlap nagy képes naptárát az 1908 ik esztendőre. A Naptár ezuttal is bő, mulattató és közhasznú tartalommal fog megjelenni és temérdek kép díszíti. A Pesti Hirlap az új felévet eredeti regénnyel kezdi; munkatársai — csupa jövevű, kipróbált hírlapírók — a cikkek, tárcák karcolatok jóságáról s a közkedvelt állandó rovatok gazdagságáról gondoskodnak. De hiszen nem kell már a Pesti Hirlapot bemutatni; jó ismerőse az a magyar olvasóközönség legszélesebb rétegeinek, szívesen látott mindennapi vendége a művelt magyar társadalom urainak és hölgyeinek. Csak épen a felév alkalmából kívántuk a mi közönségünk figyelmét is felhívni az előfizetés megújítására, mert nincs többé uborka-saison. A Pesti Hirlap előfizetési ára negyedévre 7 korona; egy óra 2 kor. 40 fillér. Kiadóhivatala, hova a pénzt legcélszerűbb postautalvánnyal megküldeni: Budapest, V., Váci-körút 78

— **Konyha- és háztartás számára.** Tudvalevőleg minden háziasszonynak büszkesége lehetőleg jó és izletes kávét az asztalra hozni. Ezért talán kétszeresen kívánatos, hogy egy újabb készítményre utaljunk, mely kitűnően bevált. Ma már majdnem minden családban Kathreiner-féle

Kneip-maláta kávét isznak. Elkészítése a legegyszerűbben úgy történik, hogy a Kathreiner megdarálva nem túlságos kis edényben hideg vízzel leöntjük és felforraljuk. A maláta kávét még öt percig jól kiforralni hagyjuk, s miután a főzet egy kissé megülepedett azzal felöntjük a kavémasinába helyezett s megdarált gyarmatkávét. Ha kavémasinát nem használunk, akkor a megdarált gyarmatkávét egys. erősen a forrasban levő maláta kavéba öntjük. Keverjük meg aztán az egészet, s hagyjuk még néhány percig nyugodni, amire a kavé gondosan leszűrhető. Általában leginkább felerészben Kathreiner és felerészben gyarmatkávét szeretnek használni. Nagyobb takarékoság szempontjából azonban a Kathreinerből mindig többet és többet vehetünk, s ennek arányában a gyarmatkávéből kevesebbet. Gyermeknek, betegnek és gyöngének ajánlatos a Kathreiner tisztán, gyarmatkávét hozzáadás nélkül, elkészíteni. Ezt hasonlóan hideg vízzel leöntjük az edényben és jól kiforralni hagyjuk. Ezt a kis fáradságot csakhamar megjutalmazza a betegek és gyöngék egészséges erősödése és a gyermekek virágzó kinézése.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Rusa Ernő.

RÓZSA JÁNOS

Kaposvár, Fő-utca 31. sz.

SAJÁT HÁZÁBAN.

Ajánlja a legújabb gépekkel felszerelt

vegyészeti ruhatisztító
és gőzműfestő intézetét,

mely bármelyik külföldi gyárral felveszi a versenyt.

Nálam tisztított ruhákért jótállok, hogy a foltok nem ütnek vissza.

Kérem a modern vegytisztítást ne tessék a szabófallal tisztítással összetéveszteni.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Nyomdai munkákat

jutányos áron készít

Hagelman Károly

könyvnyomdája

Kaposvár.

Pályázat.

A kaposvári hitelszövetkezet,
mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja
a megüresedett

főkönyvelői állásra

pályázatot hirdet.

Ezen állásra a sajátkezüleg irt s az eddigi gyakorlati működést igazoló bizonyítványokkal felszerelt ajánlatok a szövetkezet igazgatóságához Kaposvárra intézendők.

Biztosítéskul 2000 korona letétele kivántatik,

A főkönyvelő köteles a hitelszövetkezettel kapcsolatos somogy megyei segélyegylet könyvelését is teljesíteni.

Az állás megválasztás után azonnal elfoglalandó.

Kaposvár, 1907. június 28.

A kaposvári hitelszövetkezet igazgatósága.

Van szerencsém Kaposvár város és vidéke t. közön-
ségének szives tudomására juttatni, hogy kaposvári
határ szélén Szerdahely telepén egy

téglagyárat

létesítettem, mely ma már teljes működésben lévén,
tégla, vályog és eserepzsindelyre, nemkülönben építő és
vakoló homokra nézve megrendeléseket elfogad.

Tisztelettel

Jambrich Alajosné
Somogy-Szenna.

MORGOS JÓZSEF

polgári, papi és egyenruha-szabó, Somogyvármegye szállítója
Kaposvár, Fő-utca 8. (A vármegyeház mellett.)

Alapított 1880.

Alapított 1880.

Saját műhelyemben legfinomabb honi és külföldi szövetekből mérték után készített

nyári, őszi, teli és tavaszi öltözeteket, papi öltöze-
teket, egyenruhákat, felöltőket, alkalmi ruhákat

és minden e szakmába vágó ruhákat ajánlok a nagyérdemű közönség figyel-
mebe. — Huszonhét év óta fennálló üzletem jó hírneve kezeskedik a szolid
kiszolgálásról, melyet ezután is kiérdemelni lesz főtörekvésem.

Szives támogatásukat továbbra is kérve

kiváló tisztelettel

MORGOS JÓZSEF

polgári, papi és egyenruha-szabó
Kaposvár, Fő-utca 8.

Eladó ház!

A „Kaposvári Hitelszövetkezet”
tulajdonát képező nyolc lakásból
álló adómentes új ház és kert
Kaposvárott, Fő-utca 111. sz. alatt

szabad kézből eladó.

Venni szándékozók az eladás fel-
tételéről a Hitelszövetkezet hivatalos
helyiségében (Kaposvár, Korona-u.
5. sz.), vagy dr. Rusa Ernő ügyvéd
irodájában bármikor tájékozást
szerezhetnek.

Manhold Kálmán

KULA, Bács megyének a Telecska
magaslatán fekvő JOLÁNFÖLDI szőlő-
oltvány és kertészeti bérletén tavaszi
szállításra kapható:

1. Szokvány minőségű, minden atanyon
fajtisztán, sima és gyökerező oltvány.
2. Amerikai és európai sima és gyökeres
vessző.
3. Alma-, körte-, barack- és kajszinfák
1, 2, 3 éves oltványok a legkiválóbb
fajokban.
4. Gleditsia és Maclura Aurentiaca
élősövény, a melynek gyökerei nem
sarjadzanak, tövisei igen sűrűk sem-
miféle rovar nem pusztítja, minden
időjárásnak ellenáll.

Kivánatra név- és árjegyzéket kész-
séggel küldök.

Szives megkereséseket kér

Manhold Kálmán,
nagybérlet.

Rác-Órsi molnárnál

egy 8 lóerejű

Marsal-lokomobil

kitünő állapotban

e l a d ó.

Ára jótállás mellett 650 forint.

Posta- és vasutállomás: Mernye.

Hirdetések

julányos áron felvétetnek e lap

kiadóhivatalában.

Világhírűek az eredeti Remington-Standard írógépek!

Igen kényelmes havi részletfizetésre is szállítjuk.

Bemutatjuk működésben országszerte bárhol levélbeni megkeresésre, saját költségünkre és minden vételkötelezettség nélkül, vétel esetén pedig az egyszerű beoktatást 2—3 óra alatt díjmentesen teljesítjük.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

GLOGOWSKI ÉS TÁRSA BUDAPESTEN,

VI., Andrásy-ut 12. sz. — Fiók: TEMESVÁR, Zápolya-utca 5. sz.

Ezen formuláré lemetszendő és beküldendő hozzánk azáltal, aki írógépünk díjmentes bemutatását kívánja.

T. Glogowski és Társa cégnek Budapest, VI., Andásy-ut 12.

Beleegyezem, hogy egy darab Remington-írógépet saját költségére nálam esetleg vétel céljából vételkötelezettségem nélkül bemutasson.

Kelt _____

aláírás.

Szőlőoltványok!

Hiányok pótlására. Két éves, száza 20 korona.

Telepítésre. Gyökeres zöldoltvány, ezre 160 kor., sima 90 kor.

Fásoltvány I. 200 kor., ez szépség-hibával 90 kor.

Mind Riparia portalis alanyon, a legjobb és legbőtermőbb bor-és csemege fajokban.

HEGYI BOR legolesóbban.

Árjegyzék ingyen.

Székely I. József
Gyöngyös.

Eötvös Lajos és Társai

kereskedelmi kertészete és magkereskedése
TARCAL. (Zemplénmegye.)

1000 drb. Gleditschia esemete	4 kor.
1000 „ 2 éves akácesemete	10 és 15 „
1000 „ 1 „ „	4—5 és 16 „
1000 „ Vadalma-esemete	12 és 20 „
1000 „ Vadkörte „	14 és 25 „
Nagyvirágu kerti díszszekfű fűvek	
10 darab	120 „
2 éves bokorrózsák 10 drb. 5 kor. 100 drb.	35 „
2 éves hónapórszák 10 drb 5 kor.	
100 darab	35 „

Elsőrendü kerti magvak,
- virághagymák, disznövények a legolesóbb áron.

160 oldalas főárjegyzékünk kívánatra bérmentve.